Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2016-225
(prof.mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. B.F. Keulen en mr. A.M.T. Wigger, leden en mr. I.M.L. Venker, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 10 september 2015
Ingesteld door	: Consument
Tegen	: Aegon Schadeverzekering N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen Verzekeraar
Datum uitspraak	: 24 mei 2016
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

Opstalverzekering. Consument heeft een beroep op zijn opstalverzekering gedaan voor waterschade aan zijn woonhuis. In de kruipruimte is water gelopen als gevolg van, zo stelt Consument, een leidingbreuk. Verzekeraar heeft een beroep op een in de voorwaarden opgenomen uitsluiting gedaan en stelt dat de schade het gevolg is van optrekkend grondwater. De bewijslast in dezen rust op Verzekeraar. Hierin is deze niet geslaagd nu de stelling van Verzekeraar door Consument gemotiveerd is betwist en Verzekeraar geen aanvullend bewijs heeft geleverd. Verzekeraar kan zich derhalve niet beroepen op de uitsluiting en dient over te gaan tot het verlenen van dekking. De schade zal op de in de voorwaarden bepaalde wijze dienen te worden vastgesteld. Vordering toegewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- De brief van de gemachtigde van Consument met bijlagen, waaronder het door Consument ondertekende vragenformulier;
- de aanvulling op de klacht
- het verweerschrift van Verzekeraar;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Verzekeraar

De Commissie stelt vast dat partijen haar advies als niet-bindend zullen aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 19 mei 2015 te Den Haag en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

Bij de beoordeling van de klacht gaat de Commissie uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft een opstalverzekering bij Verzekeraar met ingangsdatum 25 februari 2013. In de toepasselijke Bijzondere voorwaarden woonhuis is bepaald:

> *"**2. Dekking***
> *Wij vergoeden de schade als gevolg van iedere, tijdens de looptijd van deze verzekering voorgevallen oorzaak, die niet onder de Algemene Voorwaarden of krachtens het onder 3. gestelde is uitgesloten.*
>
> *In geval van waterschade vergoeden wij bovendien de kosten van:*
> - *opsporing van het defect aan waterleidingen, centrale verwarming- en airconditioninginstallaties;*
> - *het voor opsporing noodzakelijke hak- en breekwerk;*
> - *het herstel van het hak- en breekwerk.*
>
> *(…)*
>
> ***3. Bijzondere uitsluitingen***
> *Wij vergoeden niet de schade:*
> ***3.1*** *die bestaat in of het gevolg is van geleidelijk werkende (weers)invloeden.*
> *(…)"*

2.2 Consument ondervond al langere tijd overlast door water in de kruipruimte van zijn woonhuis. In oktober 2014 constateerde Consument dat het in de kruipruimte gelopen water veroorzaakt werd door een leidinglekkage. Consument heeft de schade gemeld bij zijn tussenpersoon. De tussenpersoon heeft expertisebureau CED Brandvaria opdracht gegeven expertise te verrichten. In het rapport van 25 november 2014 staat, voor zover van belang, het volgende.

> *"**OMSCHRIJVING VAN DE TOEDRACHT***
> *Als gevolg van lekkage van de afvoer van de keuken in de kruipruimte onder de woning is de kruipruimte volgestroomd met water. De lekkage is al langere tijd aan de gang en de kruipruimte is verontreinigd geraakt. De volledig verlijmde houten vloer van de hal is van onder af door water aangetast.*
> *De kruipruimte bestaat uit verschillende compartimenten en het openbreken van ook de vloer in de woonkamer is noodzakelijk. Hierdoor zal ook de volledig verlijmde houten vloer van de woonkamer verloren gaan.*
>
> *(…)*

OPMERKINGEN

Vast staat dat de oorzaak van de schade zijn oorsprong vindt in waarschijnlijk het midden van het jaar 2012. Wij hebben van u begrepen dat dit verzekeringstechnisch consequenties heeft omdat de onderhavige verzekering pas afgesloten is op 1 januari 2014 en de toenmalige opstalverzekering afgesloten was bij Aegon.
(…)"

2.3 Consument heeft de schade aan de leiding in november 2014 laten repareren door een aannemer. Hierbij is het water uit twee compartimenten van de kruipruimte afgevoerd.

2.4 Consument heeft de schade eind 2014 bij Verzekeraar gemeld. Verzekeraar heeft haar expert verzocht om onderzoek naar de oorzaak van de schade te doen. Deze expert heeft het woonhuis van Consument in december 2014 bezocht. Op dat moment was de kruipruimte droog. In februari 2015 heeft de expert een tweede bezoek aan Consument gebracht waarbij bleek dat in de kruipruimte een laag van ongeveer 20 cm water stond. In het e-mailbericht van 18 februari 2015 van deze expert aan de aannemer staat:

"Gelet op het feit dat er niets meer lekt en er toch weer ruim 20cm water onder de vloer staat, Lijkt het aannemelijk dat er toch sprake is van grondwater.
Schade door grondwater is niet verzekerd."

De aannemer heeft per e-mailbericht van 19 februari 2015 geantwoord:

"Het is uitgesloten op grondwater.
Dit heb ik al uitgelegd en zal de foto's nogmaals in de bijlage doen.
90 procent van het water stroomde naast de leiding. De foto is gemaakt nadat we ongeveer op de helft waren van het uitzuigen.
Een langere periode (vermoedelijk 7 jaar) is het water van de wasmachine, gootsteen van de keuken, gootsteen van de bijkeuken en de vaatwasser naast de afvoer onder de vloer gelopen.
De fundering bestaat uit diverse kamers. De kamers waar we moesten wezen voor de reparatie hebben we leeg gezogen.
Omdat de fundatie kamers niet volledig water dicht is, is het water van de kamers waar we niet hebben gezogen door gelopen naar de andere kamers.
Onder de vloer bij de buren stond ook water. Wij dachten eerst ook aan grondwater voordat we de breuk ontdekte. Maar dit was uitgesloten. Ook omdat de weg een stuk lager zit dan het niveau van het water, maar vooral omdat er verder in de straat totaal geen last is van vocht onder de vloer. Enkel de huizen die gekoppeld staan aan de woning van [Consument].
Zowel ik als [rioleringsbedrijf] rioolwater sluiten grondwater uit en moest er wel een breuk zijn. Dat hadden we dus ook ontdekt.
[Rioleringsbedrijf] werkt al jaren samen met de gemeenten in dit gebied.
Zodra we opdracht krijgen kunnen we alle fundatie kamers leegzuigen en reinigen. Zodra we alle kamers leeg zijn zal er geen water meer staan onder de vloer."

De expert heeft daarop diezelfde dag als volgt gereageerd:

"Nadat de vorige keer al het water is weggezogen staat er nu weer water en ruim 20 cm dus het is technisch gezien onmogelijk dat dit uit de andere compartimenten zou zijn gestroomd.
Er is wel degelijk meer wateroverlast onder vloeren in de buurt en het probleem is bij de gemeente bekend.
Dat een deel van het toen aanwezige water uit de afvoer is gestroomd lijkt aannemelijk, dat dit ruim anderhalf jaar heeft geduurd voordat er actie is ondernomen is een feit dat onze belangen als verzekeraar heeft geschaad.
De kelder staat inmiddels ook onder een paar cm water, hetgeen er ook nadrukkelijk op wijst dat dit grondwater betreft."

2.5 Verzekeraar heeft het verzoek om dekking bij brief van 23 februari 2015 afgewezen omdat Consument de schade te laat heeft gemeld en omdat de schade het gevolg is van optrekkend grondwater en derhalve van dekking is uitgesloten in de verzekeringsvoorwaarden.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering
3.1 Consument vordert dekking onder de verzekering voor de schade aan zijn woonhuis.

Grondslagen en argumenten daarvoor
3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag.

- In eerste instantie dacht Consument dat in de kruipruimte sprake was van optrekkend grondwater. Hij zag derhalve geen reden om hiervan melding te maken bij Verzekeraar. Consument heeft gedurende een lange periode met grote regelmaat de kruipruimte moeten leegpompen. Bij toeval ontdekte hij dat bij het opendraaien van de kraan op een moment dat het luik naar de kruipruimte geopend was, dat er grote hoeveelheden water uit een breuk in de leiding de kruipruimte instroomden. Deze leiding voerde het water van de wasmachine, vaatwasser en gootsteen af en werd dus intensief gebruikt. Consument heeft toen direct melding van de schade gemaakt.
- De kruipruimte is verdeeld in vier compartimenten. Bij het repareren van de leiding zijn twee compartimenten leeggepompt. Na de reparatie heeft Consument nog slechts enkele keren water hoeven wegpompen en was de stank verdwenen. Ook is sinds de reparatie de waterput droog.
- In de periode na de reparatie is weer water in de kelder gestroomd. Dit water is afkomstig uit de andere, niet leeggepompte, compartimenten. Het water is een gelijk niveau gaan zoeken en is daardoor in de leeggepompte compartimenten gelopen. Dit is technisch ook mogelijk.
- Het water in de kruipruimte is geen optrekkend grondwater. In dat geval zou de waterput niet droog zijn. Het grondwater heeft in de buurt van de woning van Consument weliswaar in meer gevallen tot problemen geleid. Bij de naastgelegen woningen was echter geen sprake van schade of overlast als gevolg van het grondwater. De wateroverlast die de buren ondervonden, was het gevolg van het water dat in de kruipruimte van Consument

stond en door de muren was gedrongen. Hieruit volgt ook dat het water uit de andere compartimenten in de leeggepompte compartimenten heeft kunnen stromen.
- De door Consument ingeschakelde expert heeft gedegen onderzoek verricht en hiervoor ruim een half uur de tijd genomen. De expert die in opdracht van Verzekeraar de schade heeft beoordeeld is slechts twee keer vijf minuten langs geweest en heeft zich derhalve geen goed beeld van de schade en de oorzaak daarvan kunnen vormen.
- Verzekeraar heeft niet aangetoond dat de schade het gevolg is van optrekkend grondwater.

Verweer Verzekeraar

3.3 Verzekeraar heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:
- Volgens de stukken moet de schade zijn ontstaan medio 2012. De Schade is pas eind 2014 gemeld. Hierdoor is niet voldaan aan de verplichting uit art. 4.1 van de voorwaarden om de schade zo spoedig mogelijk te melden. Verzekeraar is hierdoor in zijn belangen geschaad nu hij niet meer kan vaststellen wanneer en hoe de schade is ontstaan. Het staat daarmee dus ook niet vast dat de schade is ontstaan tijdens de verzekerde periode.
- De schade is ontstaan door optrekkend grondwater en derhalve op grond van art. 3.1 van de voorwaarden van dekking uitgesloten.
- De door Consument opgegeven toedracht van de schade kan niet juist zijn. Na de reparatie van de leiding is het waterpeil in een periode van enkele maanden gestegen. De verklaring van Consument dat het water uit de andere niet leeggepompte compartimenten is gestroomd kan de enorme stijging niet verklaren en evenmin verklaren waarom het zo lang geduurd heeft dat het water tot dit niveau is gestegen. Dit brengt mee dat sprake moet zijn van een tweede oorzaak. Die oorzaak is gelegen in het grondwater.
- Wateroverlast is een bekend probleem in de omgeving waarin Consument woont. Dit heeft Consument ook erkend tegenover de expert van Verzekeraar.
- Consument heeft onvoldoende onderbouwd dat sprake is geweest van een lekkage als gevolg van een leidingbreuk. Indien kan worden aangenomen dat de schade het gevolg is van een leidingbreuk, kan uit deze breuk niet zoveel water stromen als ten tijde van het bezoek van de expert van Verzekeraar in de kruipruimte werd aangetroffen. Ook in dit geval moet een extra toevoer van water, te weten het grondwater, de oorzaak van de schade zijn geweest.

4. Beoordeling

4.1 Ter zitting is komen vast te staan dat partijen de Commissie verzoeken een uitspraak te doen over de vraag of dekking onder de verzekering bestaat voor de door Consument gemelde schade. Nu de omvang van de schade nader moet worden vastgesteld is de Commissie hierover geen oordeel gevraagd.

4.2 In de eerste plaats beoordeelt de Commissie het standpunt van Verzekeraar dat Consument niet aan zijn verplichtingen op grond van de voorwaarden heeft voldaan doordat hij de schade te laat heeft gemeld als gevolg waarvan Verzekeraar in een redelijk belang is geschaad. Een nadere motivering van dit standpunt ontbreekt en voorts is niet gebleken van een contractuele sanctie in geval van het niet naleven van deze verplichting.

Dit betekent dat Verzekeraar op grond van artikel 7:941 lid 3 Burgerlijk Wetboek (BW) de uitkering aan Consument kan verminderen met de schade die hij door de late melding heeft geleden. Nu gesteld noch gebleken is dat Verzekeraar door deze late melding schade heeft geleden kan in het midden blijven of Consument de schade te laat heeft gemeld.

4.3 Vervolgens is aan de orde de vraag of de schade onder de verzekering is gedekt. Tussen partijen is niet in geschil dat sprake is van een gedekte gebeurtenis zoals bepaald in artikel 2 van de bijzondere voorwaarden. Verzekeraar heeft een beroep gedaan op een in de voorwaarden opgenomen dekkingsuitsluiting voor schade als gevolg van een geleidelijk werkende invloed – art. 3.1 van de bijzondere voorwaarden – en hiertoe aangevoerd dat de schade is ontstaan door optrekkend grondwater. Voorop staat dat Verzekeraar is gehouden om, bij een gemotiveerde betwisting door Consument, het bewijs te leveren van de feiten die aan haar stelling ten grondslag liggen. Zie art. 150 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Consument heeft het standpunt van Verzekeraar betwist en hierbij verwezen naar het rapport van de namens hem ingeschakelde expert waarin staat dat als gevolg van een lekkage van de afvoer uit de keuken de kruipruimte is volgestroomd met water. Verder heeft Consument verwezen naar de toelichting van de aannemer die de leidingbreuk heeft hersteld. Dit brengt mee dat Verzekeraar is gehouden tot het leveren van nader bewijs. Hierin is hij niet geslaagd. De expert van Verzekeraar heeft op basis van de omstandigheid dat na reparatie van de leiding opnieuw water in de leeggepompte delen van de kruipruimte is gestroomd geconcludeerd dat dus sprake moet zijn van een tweede oorzaak en het 'aannemelijk is dat toch sprake is van grondwater'. Deze toelichting is, gelet op de gemotiveerde betwisting door Consument, onvoldoende om aan te nemen dat de schade het gevolg is van optrekkend grondwater zodat het beroep van Verzekeraar op de dekkingsuitsluiting niet kan slagen.

4.4 Uit het bovenstaande volgt dat Verzekeraar gehouden is tot het verlenen van dekking onder de verzekering. De schade zal derhalve op grond van de daarover in de voorwaarden opgenomen regeling dienen te worden vastgesteld.

4.5 De conclusie is dat de vordering van Consument wordt toegewezen.

5. Beslissing

De Commissie beslist dat Verzekeraar dekking verleent onder de verzekering en daartoe binnen twee weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan partijen is verstuurd, de noodzakelijke actie onderneemt tot het overeenkomstig de verzekeringsvoorwaarden vaststellen van de schade.

De uitspraak heeft de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.